EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2023 05 24
COM(2023) 267 final

2023/0162 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

kuriuo, vadovaujantis Direktyvos 2003/96/EB 19 straipsniu, Lenkijai leidžiama taikyti lengvatinius akcizo tarifus labai sieringam mazutui, gamtinėms dujoms, anglims ir koksui, naudojamiems kaip šildymo kuras

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Europos Sąjungos energinių produktų ir elektros energijos apmokestinimas reglamentuojamas 2003 m. spalio 27 d. Tarybos direktyva 2003/96/EB, pakeičiančia Bendrijos energetikos produktų ir elektros energijos mokesčių struktūrą[1] (toliau – Energijos mokesčių direktyva, arba Direktyva).

Pagal Direktyvos 19 straipsnio 1 dalį, be Direktyvoje, ypač 5, 15 ir 17 straipsniuose, išdėstytų nuostatų, Taryba, Komisijai pasiūlius, bet kuriai valstybei narei gali vieningai leisti toliau atleisti nuo mokesčių ar juos sumažinti remiantis konkrečios politikos sumetimais.

Lenkija siekia gauti leidimą laikinai sumažinti nacionalinius mokesčio tarifus labai sieringam mazutui, gamtinėms dujoms, anglims ir koksui, naudojamiems kaip šildymo kuras, iki mažesnio lygio nei Direktyvos 9 straipsnyje ir Direktyvos I priedo C lentelėje nustatytas minimalus apmokestinimo lygis.

Prašomas galiojimo laikotarpis – šeši mėnesiai ir jis nėra ilgesnis nei pagal Energijos mokesčių direktyvos 19 straipsnio 2 dalį leidžiamas maksimalus laikotarpis.

2023 m. sausio 3 d. raštu Lenkijos valdžios institucijos pranešė Komisijai apie savo ketinimą taikyti šią laikiną priemonę nuo 2023 m. sausio 1 d. iki 2023 m. birželio 30 d. 2023 m. vasario 15 d. Lenkijos valdžios institucijos pateikė papildomos informacijos.

Prašymas taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą susijęs su mažesnių mokesčių tarifų taikymu labai sieringam mazutui, gamtinėms dujoms, anglims ir koksui, naudojamiems kaip šildymo kuras, pagal Direktyvos 2003/96/EB 19 straipsnį. Dėl didelės infliacijos ir kylančių energinių produktų kainų susidariusi socialinė ir ekonominė padėtis yra rimta problema Lenkijos visuomenei. Tačiau pagal Direktyvos 2003/96/EB taisykles dėl nacionalinių mokesčių tarifų, išreikštų kitomis nei euro nacionalinėmis valiutomis, metinės peržiūros Lenkija privalėtų padidinti atitinkamų produktų nacionalinius mokesčių tarifus.

Lenkijos valdžios institucijos nurodė, kad dėl kasmetinio minimalių nacionalinėmis valiutomis išreikštų tarifų atnaujinimo, kuris euro nepriėmusioms valstybėms narėms yra privalomas pagal Direktyvos 13 straipsnį, ir laikinai išaugusio (ir nepalankaus) euro ir zloto (EUR/PLN) valiutos kurso pirmąją 2022 m. spalio mėn. darbo dieną reikėtų padidinti nagrinėjamųjų produktų apmokestinimo lygius[2].

Nors nuo to laiko zloto kursas grįžo į palankesnį lygį, 13 straipsnio procedūroje į tai neatsižvelgiama, todėl vienintelis būdas Lenkijai išlaikyti pastovius nagrinėjamųjų energinių produktų apmokestinimo lygius būtų teikti prašymą taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą. Jeigu ši nukrypti leidžianti nuostata nebūtų taikoma, reikėtų padidinti šiems produktams taikomus apmokestinimo lygius.

Lenkijos prašymo tikslas – sušvelninti neigiamą poveikį, kuris gali atsirasti dėl tokio padidinimo, išlaikant atitinkamus nacionalinius mokesčių tarifus dabartinių lygių, kurie yra mažesni už Direktyvoje nustatytus atitinkamus minimalius apmokestinimo lygius. Tai atitiktų

[1] OL L 283, 2003 10 31, p. 51–70.

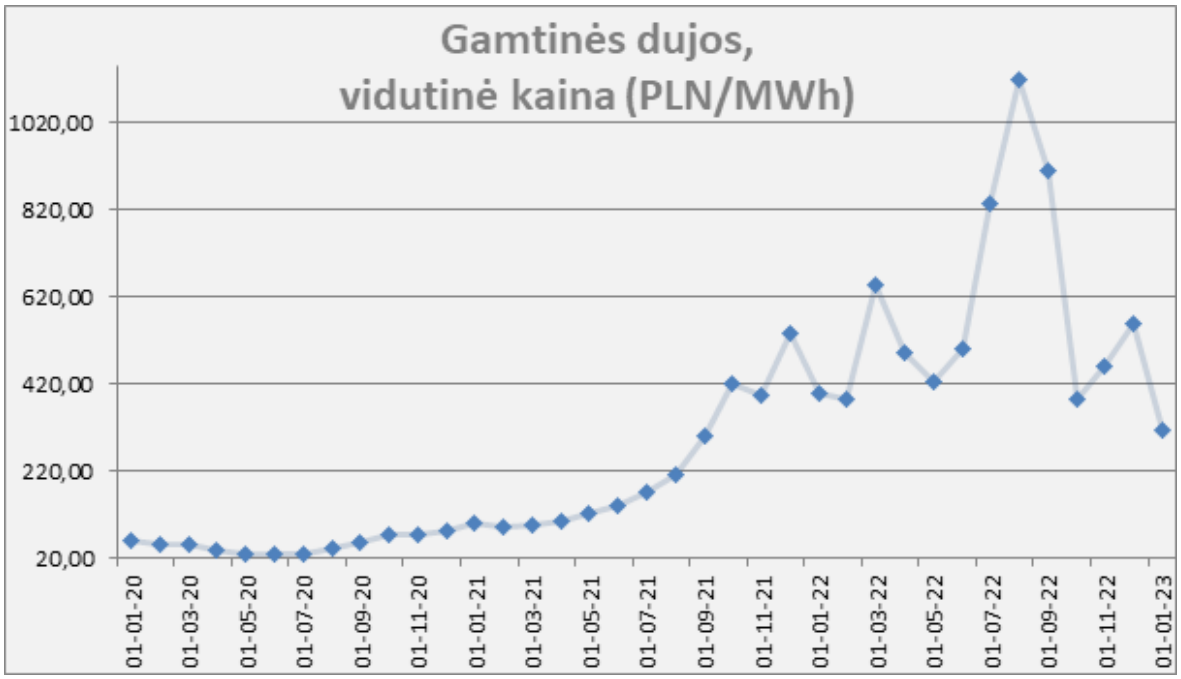
[2] 2023 m. akcizo tikslais taikomas 4,8320 PLN už eurą kursas (2022 m. jis buvo 4,5826 PLN už eurą).

eurais išreikštų nacionalinių mokesčių tarifų sumažinimą, palyginti su minimaliais tarifais, atsiradusį dėl valiutos kurso skirtumo po metinio koregavimo, atlikto pagal Direktyvos 13 straipsnį. Šis nacionalinių tarifų neindeksavimas taip pat būtų taikomas kitiems energiniams produktams, skirtiems šildymui pagal tos pačios Direktyvos 2 straipsnio 3 dalį.

Lenkija pabrėžė tokios nukrypti leidžiančios nuostatos svarbą dėl neigiamo staigaus energijos kainų padidėjimo poveikio, kuris yra viena iš Rusijos invazijos į Ukrainą pasekmių. Lenkijos valdžios institucijos pabrėžė, kad ši padėtis kartu su nepažabota infliacija turi tiesioginę įtaką tiek namų ūkiams, tiek įmonėms. Šiuo klausimu Lenkija nurodė, kad sumažintas akcizo tarifas būtų taikomas visiems vartotojams, perkantiems šildymo kurą, kuriam prašoma taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą[3].

Remiantis toliau esančiose Lenkijos valdžios institucijų pateiktose diagramose nurodyta informacija, 2022 m. gerokai padidėjo energinių produktų, kuriems prašoma taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą, kainos.

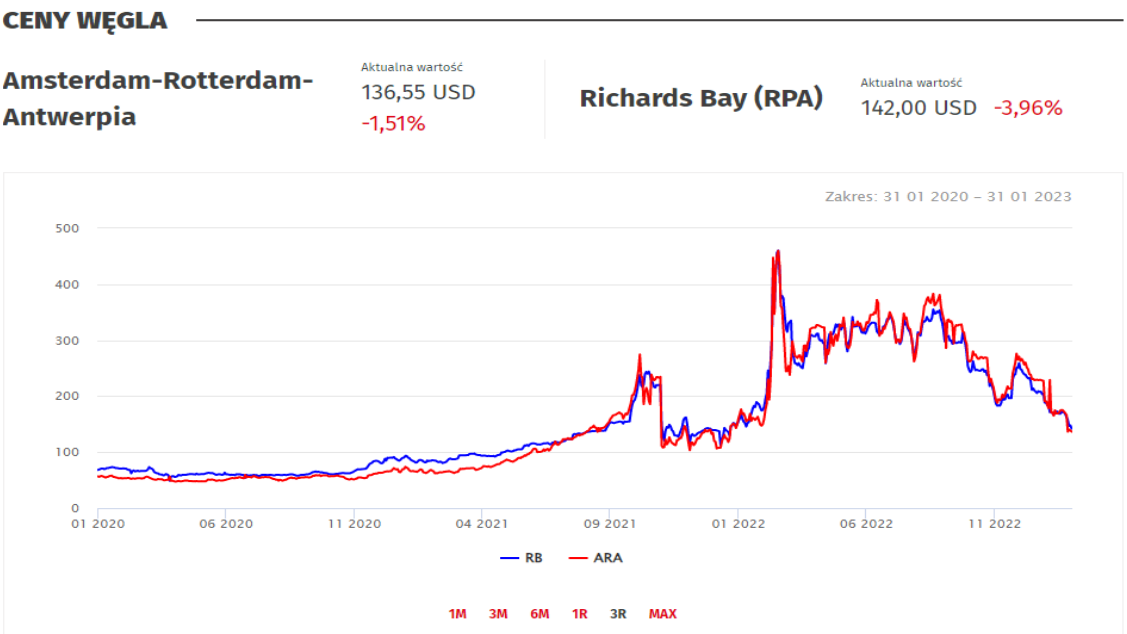
1 diagrama. Vidutinė gamtinių dujų kaina (2020–2023 m.)[4]

[3] Remiantis nacionaliniais skaičiavimais, tiesioginių naudos gavėjų skaičius Lenkijoje būtų apie 6 600 mokesčių mokėtojų, daugiausia verslininkų (iš jų 6 200 yra mokesčių mokėtojai, teikiantys deklaracijas dėl anglių produktų).

[4] Duomenys apie gamtines dujas Lenkijos elektros biržoje (TGE).

2 diagrama. Anglių momentinė kaina JAV doleriais (2020–2022 m.)[5]

Lenkijos valdžios institucijų teigimu, pirmiau pateiktose diagramose matyti istorinių anglių ir dujų kainų tendencijos atitinkamose didmeninėse rinkose, taip pat kainų padidėjimas 2022 m., susijęs su Rusijos agresijos prieš Ukrainą poveikiu.

3 diagrama. Labai sieringo mazuto didmeninės kainos[6]

Be energijos kainų duomenų, Lenkijos valdžios institucijos pateikė ir toliau esančią lentelę, kurioje lyginami pagal Direktyvą kiekvienam su jų prašymu susijusiam energijos produktui taikomi minimalūs apmokestinimo lygiai ir atitinkami šiuo metu Lenkijoje galiojantys tarifai (2023 m. sausio mėn.). Jos pabrėžė, kad šildymo kuro akcizo tarifai vienodai taikomi ir individualiems namų ūkiams, ir komerciniams klientams.

5 Anglių duomenys pagal ARA Amsterdamo / Roterdamo / Antverpeno ir Ričards Bėjaus (Pietų Afrika) rinkomis.

6 Pagal ORLEN didmeninių kainų duomenis.

Energinis produktas	Minimalus ES apmokestinimas (EUR)	EUR/ PLN (2023 m.)	Minimalus ES apmokestinimas 2023 m. (PLN)	Akcizas 2022 m. (PLN)	Akcizas 2023 m. nekeičiant akcizo tarifo (EUR)	Skirtumas tarp minimalaus ES apmokestinimo ir faktinio apmokestinimo (PLN)	Skirtumas tarp minimalaus ES apmokestinimo ir faktinio apmokestinimo (EUR)	Minimalaus ES apmokestinimo pokytis faktinio apmokestinimo atžvilgiu (%)
Labai sieringas mazutas *(PLN už 1000 kg)*	15	4,832	72,48	69	14,2798	3,48	0,72	5,04
Gamtinės dujos *(PLN už aukštesniosios degimo šilumos gigadžaulį)*	0,3	4,832	1,45	1,38	0,2856	0,07	0,01	5,04
Anglys ir koksas *(PLN už aukštesniosios degimo šilumos gigadžaulį)*	0,3	4,832	1,45	1,38	0,2856	0,07	0,01	5,04

Atsižvelgiant į pirmiau pateiktą lentelę, Lenkijos valdžios institucijų teigimu, Direktyvoje nustatytų minimalių apmokestinimo lygių ir visiems su institucijų prašymu susijusiems energiniams produktams taikomų Lenkijos tarifų skirtumas atitinka 5,04 %.

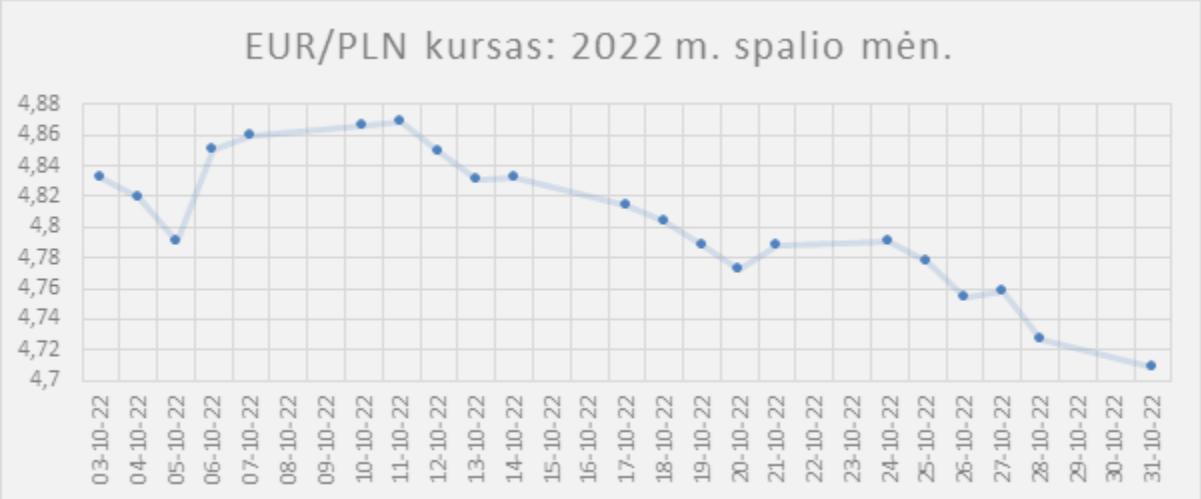
Lenkijos teigimu, akcizas yra būtent ta kainos sudedamoji dalis, kurią galima trumpuoju laikotarpiu kontroliuoti siekiant sušvelninti nepageidaujamą metinio koregavimo, atlikto pagal Direktyvos 13 straipsnį, poveikį.

Siekdamos pagrįsti savo prašymą, Lenkijos valdžios institucijos taip pat pateikė Komisijai toliau esančias diagramas, kuriose nurodyta: i) valiutos kursas, taikytas pirmąją kiekvieno mėnesio darbo dieną 2022 m. (4 diagrama); ii) šio valiutos kurso pokyčiai 2022 m. spalio mėn. (5 diagrama) ir iii) 2022 m. vidutinis mėnesinis valiutos kursas (6 diagrama).

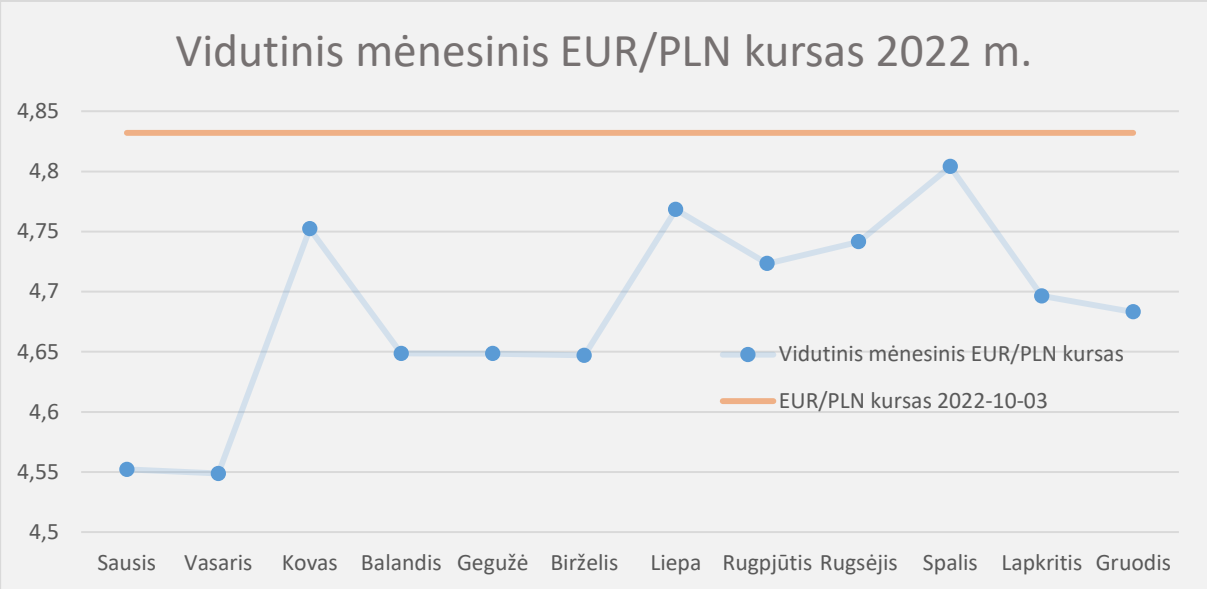
4 diagrama. EUR/PLN valiutos kursas pirmąją kiekvieno mėnesio darbo dieną (2022 m.)

5 diagrama. EUR/PLN valiutos kursas spalio mėn. (2022 m.)

6 diagrama. Vidutinis mėnesinis EUR/PLN valiutos kursas (2022 m.)

Atsižvelgdamos į pirmiau minėtose diagramose pateiktą informaciją Lenkijos valdžios institucijos pabrėžė, kad 2022 m. spalio mėn.[7] kaip atskaitos taško naudojimas metiniam koregavimui pagal Direktyvos 13 straipsnį Lenkijai turėjo neigiamą poveikį. Norėdamos pateikti papildomų šio neigiamo poveikio įrodymų jos pateikė toliau esantį pavyzdį, pabrėždamos, kad su jų prašymu susijusių energinių produktų akcizų tarifai atitiktų Direktyvoje nustatytus minimalius lygius, jei metinis koregavimas būtų grindžiamas 2022 m. sausio mėn. galiojusiu valiutos kursu.

Su prašymu susiję energiniai produktai	**Minimalūs ES apmokestinimo lygiai (eurais)**	**Akcizo tarifas (Lenkijos zlotais)**	**Mokesčio tarifas, pagrįstas vidutiniu mėnesiniu EUR/PLN valiutos kursu 2022 m. sausio mėn.**	**Tarifas 2023 m.**
Anglys ir koksas (už aukštesniosios degimo šilumos gigadžaulį)	0,3	1,38	0,3 * 4,55 ≈ 1,37	Nieko keisti nereikia
Gamtinės dujos (už aukštesniosios degimo šilumos gigadžaulį)	0,3	1,38	0,3 * 4,55 ≈ 1,37	Nieko keisti nereikia
Labai sieringas mazutas (už 1000 kg)	15	69	15 * 4,55 ≈ 68	Nieko keisti nereikia

Lenkijos valdžios institucijos taip pat atsiuntė aktualią informaciją apie 2021–2026 m. prognozuojamas pagrindinių makroekonominių rodiklių vertes[8]. Iš jų matyti, kad prognozuojamas EUR/PLN valiutos kursas 2023 m. bus 4,6470 PLN už eurą (vidurkis). Todėl, remiantis jų skaičiavimais, iki 2023 m. pabaigos kiekvieną mėnesį turėtų būti taikomas šis prognozuojamos kursas, t. y. 4,6470 PLN.

Lenkijos valdžios institucijų nuomone, nagrinėjamiems energiniams produktams taikomų akcizo tarifų pokyčio poveikį biudžetui įvertinti sudėtinga. Tačiau jos patvirtino, kad, kadangi tarifų korekcija yra nedidelė, ji neturėtų daryti didelės įtakos biudžeto pajamoms, ypač dėl to, kad dėl didelių energijos nešėjų kainų surenkamos didesnės biudžeto pajamos iš PVM[9].

---

7 Pirmąją 2022 m. spalio mėn. darbo dieną minėta vertė buvo didžiausia 2022 m. ir siekė 4,832 PLN už eurą.

8 Remiantis dieninėmis energijos kainomis Lenkijos elektros biržoje (TGE). Kainos išreikštos zlotais už MWh; „TGeBase“ kitos paros kainos.

9 Lenkijos institucijų skaičiavimais, gavėjams, kuriems netaikomas atleidimas nuo akcizų mokėjimo (dauguma subjektų, naudojančių anglis ir gamtines dujas šildymo tikslais, pagal Direktyvos 15 straipsnio 1 dalies h punktą yra atleisti nuo akcizų mokėjimo, pvz., namų ūkiai arba daug energijos naudojančios įmonės), dėl šio pakeitimo padidėtų išlaidos: **labai sieringo mazuto** atveju – apie 0,4 PLN/kg (apie 0,5 PLN/kg su PVM), **anglių** atveju – apie 1,67 PLN už toną (2 PLN už toną su PVM), o E grupės **gamtinių dujų**, kurių sudėtyje yra daug metano, atveju – apie 0,2 PLN už kubinį metrą (0,27 PLN/kg/m^3 su PVM).

Numatoma, kad poveikis biudžetui per laikotarpį, kuriam prašoma taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą, sieks 9,2 mln. PLN. Toliau Lenkijos valdžios institucijų pateiktoje lentelėje šiuo atžvilgiu nurodomas kiekvieno susijusio energinio produkto poveikis biudžetui.

Energinis produktas	**Poveikis 2023 m. pirmojo pusmečio biudžetui** **(mln. PLN)**
Labai sieringas mazutas ir kitas šildymui naudojamas kuras	2,4
Gamtinės dujos ir kitas šildymui naudojamas dujinis kuras	4,8
Anglys ir koksas	2,0

Todėl, Lenkijos valdžios institucijų teigimu, nukrypti leidžianti nuostata yra būtina.

Laikotarpio, kuriam prašoma taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą, pabaigoje Lenkija planuoja padidinti pirmiau minėtų produktų akcizo tarifus, kad jie atitiktų minimalius ES apmokestinimo lygius. Tačiau jos neatmeta galimybės prašyti pratęsti nukrypti leidžiančios nuostatos taikymą.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

13 straipsnio 1 dalyje nustatytas reikalavimas, kad valstybėse narėse, kurios nepriėmė euro, euro vertė nacionaline valiuta, kuri turi būti taikoma apskaičiuojant apmokestinimo lygių vertę, turi būti nustatoma vieną kartą per metus. Taikomas pirmąją spalio mėnesio darbo dieną galiojantis keitimo kursas, paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. Nustatytas keitimo kursas įsigalioja nuo kitų kalendorinių metų sausio 1 dienos.

13 straipsnio 2 dalyje nurodyta: *„Kasmet koreguojant apmokestinimo lygius, kaip numatyta 1 dalyje, valstybės narės gali palikti galioti tuo metu taikomas mokesčių sumas, jeigu, konvertavus eurais išreikštas apmokestinimo lygio sumas, nacionaline valiuta išreikštas apmokestinimo lygis padidėtų mažiau negu 5 % arba 5 eurais (priklausomai nuo to, kuri suma yra mažesnė).“*

Atitinkamų Lenkijos nacionalinių tarifų padidinimas pagal Direktyvos 13 straipsnio 1 dalį būtų buvęs šiek tiek didesnis už 5 % paklaidą, leidžiamą pagal tos pačios Direktyvos 13 straipsnio 2 dalį.

Prašydamos taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą, pagal kurią galėtų neindeksuoti nacionalinių tarifų, Lenkijos valdžios institucijos prašo labai nedidelio (mažesnio nei 1 procentinio punkto) laikino metiniam tarifų koregavimui taikomo paklaidos lygio padidinimo ribotam laikotarpiui.

Direktyvos 19 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nustatyta:

„Be ankstesniuose straipsniuose išdėstytų nuostatų, ypač 5, 15 ir 17 straipsniuose, Taryba, Komisijai pasiūlius, bet kuriai valstybei narei gali vieningai leisti toliau atleisti nuo mokesčių ar juos sumažinti remiantis konkrečios politikos sumetimais.“

Taikydamos prašomą ribotą laiką galiosiančią nukrypti leidžiančią nuostatą Lenkijos valdžios institucijos ketina sušvelninti neigiamą poveikį, kurį taikant Direktyvos 13 straipsnį sukeltų apmokestinimo lygių padidėjimas dėl nepalankiai išaugusio euro ir zloto kurso. Apmokestinimo lygių sumažinimas atitiktų sumą, susidariusią dėl valiutos kurso skirtumo po metinio koregavimo, atlikto pagal Direktyvos 13 straipsnį.

Lenkija mano, kad laikinąja priemone turėtų būti iš dalies palengvinta dabartinėmis geopolitinėmis aplinkybėmis Lenkijos namų ūkių ir įmonių patiriama socialinė ir ekonominė našta. Šiuo klausimu Lenkijos valdžios institucijos nurodė, kad mokesčių sumažinimas būtų naudingas atitinkamų energinių produktų pardavėjams ir šių produktų vartotojams. Dabartinėmis aplinkybėmis tai padėtų vykdyti į socialinę sanglaudą orientuotą politiką.

Galimybė nustatyti tokį mokesčių sumažinimą yra leistina pagal Direktyvos 19 straipsnį, nes jo paskirtis – leisti valstybėms narėms papildomai atleisti nuo mokesčio ar jį sumažinti remiantis konkrečios politikos sumetimais.

Ribotas šešių mėnesių galiojimo laikotarpis nėra ilgesnis nei maksimalus laikotarpis, leidžiamas pagal Energijos mokesčių direktyvos 19 straipsnio 2 dalį, kurioje šios rūšies priemonei numatytas maksimalus šešerių metų laikotarpis su galimybe jį pratęsti.

Tačiau nukrypti leidžianti nuostata neturėtų trukdyti Tarybai priimti teisės aktą, pagrįstą Komisijos pasiūlymu iš dalies pakeisti Energijos mokesčių direktyvą[10].

Valstybės pagalbos taisyklės

Lenkijos valdžios institucijų numatytas laikinas mokesčių sumažinimas atitinka Direktyvos I priedo A lentelėje nustatytus atitinkamus minimalius apmokestinimo lygius.

Šiuo pasiūlymu nedaromas poveikis jokiam pagal valstybės pagalbos taisykles atliekamam Lenkijos priemonės vertinimui. Be to, pasiūlymu dėl Tarybos įgyvendinimo sprendimo nepanaikinama valstybės narės pareiga užtikrinti atitiktį valstybės pagalbos taisyklėms.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Komisija turi išnagrinėti kiekvieną prašymą taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą pagal Energijos mokesčių direktyvos 19 straipsnį atsižvelgdama į: i) tinkamą bendrosios rinkos veikimą; ii) poreikį užtikrinti sąžiningą konkurenciją ir iii) ES sveikatos, aplinkos, energetikos ir transporto politiką.

Lenkijos institucijų teigimu, šiuo mokesčių sumažinimu siekiama iš dalies palengvinti socialinę ir ekonominę naštą, su kuria Lenkijos gyventojai susidurtų padidėjus mokesčiams dėl nepalankaus euro ir zloto kurso ir nepažabotos infliacijos, kuri daro poveikį namų ūkiams ir įmonėms ir kuri iš dalies yra dėl konflikto Ukrainoje pastaruoju metu padidėjusių kainų pasekmė.

[10] Pasiūlymas dėl Tarybos direktyvos, kuria pakeičiama Sąjungos energinių produktų ir elektros energijos mokesčių struktūra (nauja redakcija), 2021 7 14, 563 *final* 2021/0213 (CNS).

Dėl šios situacijos laikinas sumažinimas neturėtų paveikti ES vidaus prekybos. Atsižvelgiant į ribotą poveikį ir trukmę, ši priemonė neturėtų iškreipti konkurencijos ir trukdyti bendrosios rinkos veikimui.

Kaip pabrėžiama komunikate „RePowerEU“[11], Komisija ragina valstybes nares imtis priemonių, skatinančių taupyti energiją ir mažinti iškastinio kuro vartojimą, taip pat sutelkiant dėmesį į pažeidžiamus namų ūkius ir įmones. Tačiau, atsižvelgiant į trumpą priemonės galiojimo trukmę ir šiuo metu susiklosčiusias išskirtines aplinkybes, susijusias su geopolitine padėtimi, prašoma nukrypti leidžianti nuostata atrodo tinkama ir proporcinga. Priemone taip pat atsižvelgiama į poreikį Energijos mokesčių direktyvos 19 straipsnyje nurodytus konkrečios politikos, visų pirma ES aplinkos politikos, tikslus suderinti su būtinybe užtikrinti įmonėms ir namų ūkiams įperkamą energiją.

Atsižvelgiant į šias aplinkybes ir į tai, kad priemonės taikymas yra laikinas ir ribotos apimties, suteikti prašomą leidimą atrodo tikslinga.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

Tarybos direktyvos 2003/96/EB 19 straipsnis.

• Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)

Pati netiesioginio apmokestinimo sritis, kuriai taikomas SESV 113 straipsnis, nepriklauso išimtinei Europos Sąjungos kompetencijai, kaip apibrėžta SESV 3 straipsnyje.

Tačiau pagal Direktyvos 2003/96/EB 19 straipsnį Tarybai pagal antrinę teisę yra suteikta išimtinė kompetencija vadovaujantis minėta nuostata leisti valstybei narei toliau atleisti nuo mokesčių ar juos sumažinti. Taigi pačios valstybės narės be Tarybos to padaryti negali. Todėl subsidiarumo principas šiam įgyvendinimo sprendimui netaikomas. Bet kuriuo atveju, kadangi šis aktas nėra teisėkūros procedūra priimamo akto projektas, jo pagal Sutarčių protokolą Nr. 2 nereikia išsiųsti nacionaliniams parlamentams peržiūrėti, ar jis atitinka subsidiarumo principą.

• Proporcingumo principas

Pasiūlymas atitinka proporcingumo principą.
Mokesčių sumažinimu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti.
Mokesčių sumažinimas taikomas ribotą šešių mėnesių laikotarpį.

• Priemonės pasirinkimas

Siūloma priemonė – Tarybos įgyvendinimo sprendimas.
Direktyvos 2003/96/EB 19 straipsnyje numatyta tik ši priemonė.

[11] Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui *„REPowerEU“: bendri Europos veiksmai įperkamesnei energijai bei saugesnei ir tvaresnei energetikai užtikrinti* (COM(2022) 108 *final*, 2022 3 8).

3. *EX POST* VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Priemonei įgyvendinti galiojančių teisės aktų vertinimo atlikti nereikia.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Šis pasiūlymas grindžiamas Lenkijos pateiktu prašymu ir skirtas tik šiai valstybei narei.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Nepriklausomo tyrimo neprireikė.

- **Poveikio vertinimas**

Šis pasiūlymas yra susijęs su leidimo suteikimu vienai valstybei narei jos pačios prašymu, tad jo poveikio vertinimas nereikalingas.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Šia priemone supaprastinimas nenumatytas.
Priemonė priimama Lenkijai pateikus prašymą ir yra skirta tik šiai valstybei narei.

- **Pagrindinės teisės**

Ši priemonė pagrindinėms teisėms įtakos neturi.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Šia priemone nesukuriama jokios finansinės ar administracinės naštos Europos Sąjungai. Todėl pasiūlymas neturi poveikio Sąjungos biudžetui.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėsena, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Įgyvendinimo planas nebūtinas. Pasiūlymas yra susijęs su leidimo sumažinti mokestį suteikimu vienai valstybei narei jos pačios prašymu. Leidimas suteikiamas ribotam šešių mėnesių laikotarpiui.

Taikomi mokesčių tarifai bus mažesni už Energijos mokesčių direktyva nustatytus minimalius apmokestinimo lygius.

Priemonę galima įvertinti, jeigu bus pateiktas prašymas pratęsti jos galiojimą pasibaigus galiojimo laikotarpiui.

- **Aiškinamieji dokumentai (direktyvoms)**

Aiškinamųjų dokumentų dėl šio pasiūlymo perkėlimo į nacionalinę teisę nereikia.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

1 straipsnyje nustatyta, kad Lenkijai bus leidžiama taikyti už minimalius apmokestinimo lygius mažesnius apmokestinimo tarifus labai sieringam mazutui, gamtinėms dujoms, anglims ir koksui, naudojamiems kaip šildymo kuras.

2 straipsnyje nustatyta, kad prašomas leidimas suteikiamas šešiems mėnesiams, kaip prašo Lenkija, neviršijant Direktyvoje nurodyto maksimalaus šešerių metų laikotarpio.

2023/0162 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

kuriuo, vadovaujantis Direktyvos 2003/96/EB 19 straipsniu, Lenkijai leidžiama taikyti lengvatinius akcizo tarifus labai sieringam mazutui, gamtinėms dujoms, anglims ir koksui, naudojamiems kaip šildymo kuras

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2003 m. spalio 27 d. Tarybos direktyvą 2003/96/EB, pakeičiančią Bendrijos energetikos produktų ir elektros energijos mokesčių struktūrą[12], ypač į jos 19 straipsnį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) 2023 m. sausio 3 d. raštu Lenkija paprašė leidimo taikyti lengvatinius akcizo tarifus labai sieringam mazutui, gamtinėms dujoms, anglims ir koksui, naudojamiems kaip šildymo kuras, vadovaujantis Direktyvos 2003/96/EB 19 straipsniu. 2023 m. vasario 15 d. Lenkijos valdžios institucijos pateikė prašymą pagrindžiančios papildomos informacijos ir paaiškinimus. Buvo prašoma suteikti leidimą šešių mėnesių laikotarpiui nuo 2023 m. sausio 1 d. iki 2023 m. birželio 30 d.;

(2) kaip teigia Lenkijos valdžios institucijos, sumažinto mokesčio tarifo taikymu siekiama sušvelninti neigiamą poveikį, kurį taikant Direktyvos 13 straipsnį sukeltų apmokestinimo lygių padidėjimas dėl nepalankiai išaugusio euro ir zloto kurso. Apmokestinimo lygių sumažinimas atitiktų sumą, susidariusią dėl valiutos kurso skirtumo po metinio koregavimo, atlikto pagal Direktyvos 13 straipsnį. Dėl sumažinimo taikomas mokesčio tarifas taptų mažesnis už atitinkamus minimalius apmokestinimo lygius, nurodytus Direktyvos 9 straipsnyje;

(3) tikėtina, kad prašomu leidimu nebus iškreipta konkurencija ir nebus trukdoma tinkamam bendrosios rinkos veikimui. Atsižvelgiant į trumpą priemonės galiojimo trukmę ir susiklosčiusias išskirtines aplinkybes, susijusias su geopolitine padėtimi, prašomas leidimas atrodo tinkamas ir proporcingas. Leidimu Direktyvos 2003/96/EB 19 straipsnio 1 dalyje nurodyti konkrečios politikos, visų pirma Sąjungos aplinkos politikos, tikslai suderinami su būtinybe užtikrinti įmonėms ir namų ūkiams įperkamą energiją. Mokesčio sumažinimu būtų iš dalies kompensuotos išaugusios energijos išlaidos ir jis nėra sumuojamas su jokiais kitokio pobūdžio mokesčių sumažinimais;

(4) todėl Lenkijai turėtų būti leista taikyti prašomus lengvatinius akcizo tarifus labai sieringam mazutui, gamtinėms dujoms, anglims ir koksui, naudojamiems kaip šildymo kuras;

(5) vadovaujantis Direktyvos 2003/96/EB 19 straipsnio 2 dalimi, kiekvieno pagal tą nuostatą suteikiamo leidimo galiojimo laikotarpis turi būti griežtai apribotas. Vis dėlto, siekiant užtikrinti, kad nebūtų pakenkta būsimai esamos teisinės sistemos raidai,

[12] OL L 283, 2003 10 31, p. 51.

tikslinga numatyti, kad jeigu Taryba, veikdama Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 113 straipsnio arba bet kurios kitos aktualios nuostatos pagrindu, įvestų pakeistą bendrąją energinių produktų ir elektros energijos apmokestinimo sistemą, prie kurios šis leidimas nebūtų pritaikytas, jis nustotų galioti tą dieną, kurią būtų pradedamos taikyti tos pakeistos bendrosios sistemos taisyklės;

(6) siekiant užtikrinti sklandų energinių produktų vartotojų patiriamo neigiamo poveikio švelninimą, turėtų būti užtikrinta, kad Lenkija galėtų taikyti prašomą mokesčių sumažinimą nuo 2023 m. sausio 1 d.;

(7) šis sprendimas neturi poveikio su valstybės pagalba susijusių Sąjungos taisyklių taikymui,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Lenkijai leidžiama taikyti sumažintus akcizo tarifus labai sieringam mazutui, gamtinėms dujoms, anglims ir koksui, naudojamiems kaip šildymo kuras, kurie yra mažesni nei atitinkami minimalūs apmokestinimo lygiai, nurodyti Direktyvos 2003/96/EB 9 straipsnyje.

2 straipsnis

Šis sprendimas taikomas nuo 2023 m. sausio 1 d. iki 2023 m. birželio 30 d.

Tačiau jeigu Taryba, veikdama pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 113 straipsnį arba kitą susijusią nuostatą, įvestų pakeistą bendrąją energinių produktų ir elektros energijos apmokestinimo sistemą, prie kurios šio sprendimo 1 straipsniu suteiktas leidimas nebūtų pritaikytas, šis sprendimas nustotų galioti tą dieną, kurią būtų pradedama taikyti ta sistema.

3 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Lenkijos Respublikai.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė